

Nhận tin chị nhắn: “Sài Gòn vội vã quá! Cần Thơ mình còn nơi nào bình yên đúng kiểu miệt vườn, không khói bụi xe cộ, không ồn ã, xô bồ không?” trong đầu tôi bỗng nghĩ đến hình ảnh còn đất thanh bình nằm giữa dòng sông Hậu, liền bảo chị: “Về Cần Thơ, em dẫn chị đi Cồn Sơn, chắc chắn chị sẽ thích”.

CỒN SƠN

Chốn bình yên giữa dòng sông Hậu

HOÀNG DUY

Mười ngày sau, chị về Cần Thơ. Từ khách sạn Ninh Kiều, chúng tôi gọi một chiếc taxi đi theo đường Nguyễn Trãi, đến đường Cách mạng tháng Tám, xe chạy thẳng về hướng Bình Thủy. Có hai bến đò chờ khách tham quan Cồn Sơn: bến đò Cô Bắc và bến tàu du lịch Cồn Sơn. Tôi bảo anh tài xế rẽ vào đường Huỳnh Mẫn Đạt để đi bến tàu du lịch qua cồn. Mua hai vé (mỗi vé 20.000 đồng), chúng tôi bước xuống chiếc tàu gỗ lớn (kiểu tàu chở khách du lịch), bác lái tàu thân thiện nở nụ cười thay lời mời chào.

Chiếc tàu rẽ sóng sông Hậu tiến về phía Cồn Sơn. Ngồi trên tàu, tôi bỗng nhớ lại ngày xưa ở quê tôi cùng bà nội đón tàu đi chợ, tàu đi lúc bình minh và trở về lúc hoàng hôn buông trên miền quê yên ả. Tàu bây giờ cũng giống như tàu hồi ấy, nhưng nhỏ hơn, chạy cũng chậm hơn, có lẽ để cho khách ngắm nhìn sông Hậu xôn xao sóng trắng vỗ bờ. Chị bấm máy ảnh ghi lại vài khoảng khắc đẹp trên dòng sông Hậu - người tình thủy chung của mảnh đất Tây Đô. Những ngôi nhà bè nổi bồng bồng trên mặt nước. Những cánh lục bình trôi là đà, tháng tám, lục bình chưa kịp trở hoa, chỉ có lá xanh níu nhau trôi mãi, trôi mãi không biết về đâu.

Đi độ 10 - 15 phút thì tới Cồn Sơn - “viên ngọc xanh” của làng cổ Long Xuyên (thuộc quận Bình Thủy). Mỏm đất giữa dòng sông Hậu có diện tích khoảng 70ha, trên cồn là vườn cây, những dòng kênh nhỏ vắt ngang mang nước sông Hậu đi khắp cồn. Vì nằm giữa sông nên đất đai khá màu mỡ, do phù sa sông Hậu vun bồi, cây trái xum xuê, mùa nào thức nấy. Trái cây Cồn Sơn nổi tiếng và trái cây miền Tây nói chung trở thành đặc sản độc đáo đặc trưng cho miệt sông nước ngọt ngào. Lên đò, tôi cùng chị hòa mình vào không khí vườn tược thanh bình. Chị trầm trồ: “Đẹp quá em ạ! Yên bình quá! Sống ở đây thì thích thật!”. Chúng tôi ngó qua tấm bảng chỉ dẫn trước nhà thông tin. Chị hướng dẫn viên du lịch Cồn Sơn mặc đồ bà ba, tóc xòa dài, đội nón lá đúng kiểu “con gái miền Tây má đỏ hây hây” giới thiệu sơ qua về Cồn Sơn với các loại trái

Trên dòng sông Hậu. Ảnh: Trần Cao Bảo Long

cây phổ biến của vùng châu thổ như: chôm chôm, bưởi, vú sữa, dâu Hạ Châu, nhãn xuống, mít, ổi,... Những hộ dân bám trụ đất cồn sống chủ yếu bằng nghề làm vườn, trồng trái cây đến mùa thì thu hoạch, kết hợp với việc làm du lịch cộng đồng từ cuối năm 2014 đến nay.

Ngày trước, đường đi trên cồn là đường đất. Khoảng ba năm trở lại đây, những con đường được đổ bê tông vững chắc, nhưng khá nhỏ hẹp, người dân trên cồn (và khách du lịch) không thể di chuyển bằng xe mà đi bộ hoặc đi xuống ba lá là chính. Từ nhà thông tin, chúng tôi đi về phía trái. Con đường sạch sẽ,

xanh tươi. Hai bên đường là cỏ dại, đu đủ, khóm tre, mít tố nữ... tán lá giăng ra mát rượi con đường. Chúng tôi đã trông thấy màu đỏ rực rúc của chôm chôm vừa chín trong vườn. Chị tỏ vẻ thích thú, say mê. Chúng tôi rẽ vào một khu vườn, chủ vườn thân thiện bảo chúng tôi đi tham quan, hái ăn thoải mái, khi nào mua đem về thì chủ vườn mới tính tiền. Trong vườn trồng ba loại trái cây: nhãn xuống, chôm chôm và bưởi năm roi. Mùa này, loại nào cũng sai quả. Nhãn vào mùa thơm nức mũi, quả chín, vỏ mỏng, cơm dày, vị nhãn ngọt thanh ăn rồi mà vẫn cảm thấy đầu lưỡi vương vấn mùi hương. Chôm

Giao thương trên sông. Ảnh: Hồ Lê Hoàng Vũ

Thành phố và Cồn Sơn cách nhau có một dòng sông mà tôi cứ ngỡ như hai thế giới hoàn toàn khác. Một bên rộn rã, ồn ã, tấp nập. Một bên thanh vắng, yên bình, in đậm hồn quê.

Thu hoạch sầu dừa Hạ Châu. Ảnh: Nguyễn Hoàng Kha

chôm chín đỏ, từng chùm quả buông xuống, lung linh trong nắng vàng. Mùi chôm chôm vườn thơm khó cưỡng, cắn một miếng mà ngọt tận ruột gan. Tôi bỗng nhớ đến câu chuyện tình yêu ngọt ngào của chàng trai với cô gái bán chôm chôm trong bài hát “Tình đẹp mùa chôm chôm” nồng nàn, tha thiết. Chị tôi hí hoáy chụp ảnh “làm quà cho facebook”, để rồi chỉ vài giây đã có bạn vào hỏi chị: “Ồ đâu mà đẹp quá, chắc phải làm một chuyến miền Tây cho thỏa thích mới thôi”.

Vườn bưởi năm roi cách vườn chôm chôm chỉ một con mương, một cây cầu tre lắt lẻo. Quả bưởi đang đưa trong gió, da bưởi xanh ngắt, mùi hoa bưởi thơm dịu dàng thanh tao. Chủ vườn nông hậu, mến khách hái quả bưởi chín bổ ra mời chúng tôi. Mùi bưởi mộng nước, vừa cắn thôi nước bưởi ngọt ngào chảy vào trong miệng, len lỏi vào vị giác. Chị chủ vườn tâm sự: “Năm nay trúng mùa, thương lái cần trái cây giá khá cao nên nhà vườn mừng lắm em. Làm vườn phụ thuộc vào thiên nhiên dữ lắm, gặp năm thất bát, trái cây ẻo uột, khổ lắm!”. Nhìn khuôn mặt hiền hậu, tảo tần mà hẳn in những vết nhăn của cơ cực, lam lũ, tôi thấy người miền Tây quê mình đẹp quá. Họ đẹp trong chính cuộc mưu sinh vất vả, gian nan. Họ nông hậu, mến khách, xem trọng nghĩa tình, quý trọng mảnh đất phù sa cho họ những mùa trái cây no ấm...

Chúng tôi từ già chị chủ vườn, men theo con đường phía tay phải để khám phá vườn ổi nữ hoàng. Vườn ổi bạt ngàn, ổi nữ hoàng không giống như những trái ổi bán ở chợ, xanh hơn, ngọt hơn. Cái vị ngọt tự nhiên ấy không lẫn vào đâu được. Nhà vườn hái ổi trên cây mời tôi. Ổi ngọt, chấm chút muối ớt mặn mặn cay cay thì thật sự ngọt mát cõi lòng. Tôi dẫn

chị đến thăm “đàn cá biết bay” của anh Lê Trung Tín - Chi hội trưởng Hội Nông dân khu vực 1 (khu vực Cồn Sơn, phường Bùi Hữu Nghĩa, quận Bình Thủy). Không biết anh Tín đã tập tành cho đàn cá thế nào, huấn luyện ra sao mà chúng có thể “làm xiếc” cho du khách khoái chí vỗ tay reo hò. Khi anh thả mồi, lập tức cá lóc phóng lên cao khỏi mặt nước để đớp mồi, đồng loạt, tạo thành một cảnh tượng đẹp mắt. Chị tôi khen anh Tín khéo léo quá, thức thời quá, anh tận dụng được tập tính của cá lóc mà làm du lịch, thu hút khách tham quan góp phần phát triển đời sống cho người dân Cồn Sơn.

Trước đây, trên cồn chưa có điện, bây giờ điện đường đã về, đèn điện thay bằng đèn dầu chập chờn không đủ sáng. Khó khăn hiện tại chính là việc trên cồn vẫn chưa có trường, trạm, người dân đau ốm bệnh tật phải qua đò về bên kia sông Hậu. Trẻ em mỗi ngày phải đợi đò qua sông đến trường, trời nắng không sao, gặp lúc trời mưa, nước dâng, nguy hiểm vô cùng...

Giã từ Cồn Sơn, tàu xé sóng tiến về bến đò bên kia sông Hậu, lòng vẫn vương mãi không thôi. Cồn Sơn, nơi lưu giữ hồn cốt miền Tây, tạo cảm giác yên ổn, thanh bình cho mỗi người khi tìm về với nó. ■